

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

NGUYỄN ANH XUÂN

**TỔ CHỨC GIÁO DỤC KỸ NĂNG TƯ DUY PHẢN BIỆN
CHO HỌC SINH TRUNG HỌC CƠ SỞ THÔNG QUA
HOẠT ĐỘNG ĐỘI THIẾU NIÊN TIỀN PHONG HỒ CHÍ MINH
Ở HUYỆN LỤC NGẠN, TỈNH BẮC GIANG**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

THÁI NGUYÊN - 2016

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

NGUYỄN ANH XUÂN

**TỔ CHỨC GIÁO DỤC KỸ NĂNG TƯ DUY PHẢN BIỆN
CHO HỌC SINH TRUNG HỌC CƠ SỞ THÔNG QUA
HOẠT ĐỘNG ĐỘI THIẾU NIÊN TIỀN PHONG HỒ CHÍ MINH
Ở HUYỆN LỤC NGẠN, TỈNH BẮC GIANG**

Chuyên ngành: Quản lý giáo dục

Mã số: 60.14.01.14

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

Người hướng dẫn khoa học: PGS.TS. Nguyễn Khắc Bình

THÁI NGUYÊN - 2016

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan luận văn “*Tổ chức giáo dục kỹ năng tư duy phản biện cho học sinh trung học cơ sở thông qua hoạt động Đội TNTP Hồ Chí Minh ở huyện Lục Ngạn, tỉnh Bắc Giang*” là công trình nghiên cứu thực sự của cá nhân, được thực hiện dưới sự hướng dẫn khoa học của PGS.TS Nguyễn Khắc Bình.

Các số liệu và kết quả nghiên cứu nêu trong luận văn là trung thực và chưa từng được công bố trong bất kỳ một công trình nào khác.

Tôi xin chịu trách nhiệm về nghiên cứu của mình.

Thái Nguyên, tháng 7 năm 2016

Tác giả luận văn

Nguyễn Anh Xuân

LỜI CẢM ƠN

Trong thời gian học tập, nghiên cứu và hoàn thành luận văn, tôi đã nhận được sự giúp đỡ tận tình của các thầy giáo, cô giáo trường Đại học Sư phạm - Đại học Thái Nguyên; các thầy cô giáo, các em học sinh, phụ huynh học sinh các trường THCS trong huyện Lục Ngạn; anh em bạn bè đồng nghiệp và gia đình.

Với tình cảm chân thành, tôi xin trân trọng cảm ơn:

- Ban giám hiệu trường Đại học Sư phạm - Đại học Thái Nguyên;

- Các thầy cô giáo đã trực tiếp giảng dạy và giúp đỡ tôi trong suốt quá trình học tập và viết luận văn;

- Đặc biệt, tôi xin chân thành bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc đến thầy giáo - PGS.TS Nguyễn Khắc Bình - Người hướng dẫn khoa học đã tận tâm bồi dưỡng kiến thức, phương pháp nghiên cứu và trực tiếp giúp đỡ, động viên tôi hoàn thành luận văn này.

- Xin trân trọng cảm ơn các thầy cô giáo, các bậc phụ huynh học sinh, các em học sinh các trường THCS trong huyện Lục Ngạn tỉnh Bắc Giang đã nhiệt tình cộng tác, cung cấp thông tin, tư liệu, cho ý kiến và tạo điều kiện thuận lợi cho tôi trong quá trình nghiên cứu thực tế để làm luận văn.

Tuy đã nỗ lực cố gắng rất nhiều trong quá trình nghiên cứu, song luận văn không tránh khỏi những thiếu sót. Tôi kính mong nhận được những lời chỉ dẫn của các thầy giáo, cô giáo, ý kiến đóng góp trao đổi của các bạn đồng nghiệp để luận văn được hoàn thiện hơn.

Tôi xin chân thành cảm ơn!

Thái Nguyên, tháng 7 năm 2016

Tác giả luận văn

Nguyễn Anh Xuân

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN.....	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT	iv
DANH MỤC BẢNG	v
DANH MỤC BIỂU ĐỒ, SƠ ĐỒ	vi
MỞ ĐẦU	1
1. Lý do chọn đề tài	1
2. Mục đích nghiên cứu	4
3. Khách thể và đối tượng nghiên cứu.....	4
4. Giả thuyết nghiên cứu.....	5
5. Nhiệm vụ nghiên cứu	5
6. Giới hạn và phạm vi nghiên cứu.....	5
7. Phương pháp nghiên cứu	6
8. Cấu trúc của luận văn	7
Chương 1. CƠ SỞ LÝ LUẬN CỦA TỔ CHỨC GIÁO DỤC KỸ NĂNG TƯ DUY PHẢN BIỆN CHO HỌC SINH TRUNG HỌC CƠ SỞ THÔNG QUA HOẠT ĐỘNG ĐỘI TNTP HỒ CHÍ MINH	8
1.1. Sơ lược về lịch sử nghiên cứu vấn đề.....	8
1.2. Một số khái niệm công cụ sử dụng để nghiên cứu đề tài	9
1.2.1. Khái niệm.....	9
1.2.2. Hoạt động giáo dục kỹ năng tư duy phản biện.....	11
1.2.3. Những yếu tố ảnh hưởng đến tổ chức giáo dục kỹ năng tư duy phản biện cho học sinh thông qua hoạt động Đội	12
1.2.4. Tổ chức hoạt động giáo dục kỹ năng tư duy phản biện	13
1.3. Vai trò và ưu thế của hoạt động Đội TNTP Hồ Chí Minh trong việc thực hiện hoạt động giáo dục kỹ năng tư duy phản biện.....	14

1.4. Những vấn đề cơ bản của hoạt động giáo dục kỹ năng tư duy phản biện thông qua hoạt động Đội TNTP Hồ Chí Minh.....	15
1.4.1. Vị trí, vai trò, ý nghĩa trong tổ chức giáo dục kỹ năng tư duy phản biện thông qua hoạt động Đội TNTP Hồ Chí Minh.....	16
1.4.2. Mục tiêu của hoạt động giáo dục kỹ năng tư duy phản biện thông qua hoạt động Đội TNTP Hồ Chí Minh.....	21
1.4.3. Hình thức tổ chức hoạt động giáo dục kỹ năng tư duy phản biện thông qua hoạt động Đội TNTP Hồ Chí Minh.....	23
1.5. Tổ chức hoạt động giáo dục kỹ năng tư duy phản biện thông qua hoạt động Đội TNTP Hồ Chí Minh ở trường THCS	25
1.5.1. Kế hoạch thực hiện hoạt động giáo dục kỹ năng tư duy phản biện thông qua hoạt động Đội TNTP Hồ Chí Minh.....	25
1.5.2. Đội ngũ thực hiện hoạt động giáo dục kỹ năng tư duy phản biện thông qua hoạt động Đội TNTP Hồ Chí Minh.....	26
1.5.3. Phối hợp, huy động các lực lượng giáo dục trong và ngoài nhà trường tham gia tổ chức hoạt động giáo dục kỹ năng tư duy phản biện thông qua hoạt động Đội TNTP Hồ Chí Minh.....	28
1.5.4. Đầu tư CSVC và các điều kiện thực hiện hoạt động giáo dục kỹ năng tư duy phản biện	29
1.5.5. Kiểm tra đánh giá việc thực hiện chương trình giáo dục kỹ năng tư duy phản biện thông qua hoạt động Đội TNTP Hồ Chí Minh.....	30
Tiểu kết chương 1	32
Chương 2. THỰC TRẠNG TỔ CHỨC GIÁO DỤC KỸ NĂNG TƯ DUY PHẢN BIỆN CHO HỌC SINH TRUNG HỌC CƠ SỞ THÔNG QUA HOẠT ĐỘNG CỦA ĐỘI TNTP HỒ CHÍ MINH Ở HUYỆN LỤC NGẠN, TỈNH BẮC GIANG.....	33
2.1. Một số đặc điểm về vị trí địa lý, kinh tế, văn hóa xã hội và giáo dục huyện Lục Ngạn, tỉnh Bắc Giang	33
2.1.1. Khái quát về vị trí địa lý của huyện Lục Ngạn, tỉnh Bắc Giang	33

2.1.2. Khái quát về tình hình phát triển giáo dục của huyện Lục Ngạn, tỉnh Bắc Giang	33
2.1.3. Chất lượng giáo dục THCS	35
2.2. Thực trạng tổ hoạt động giáo dục kỹ năng tư duy phản biện cho học sinh của các trường THCS huyện Lục Ngạn tỉnh Bắc Giang	36
2.2.1. Nhận thức của cha mẹ học sinh và học sinh về hoạt động giáo dục kỹ năng tư duy phản biện	37
2.2.2. Thực trạng về đội ngũ thực hiện hoạt động giáo dục kỹ năng tư duy phản biện thông qua hoạt động Đội TNTP Hồ Chí Minh.....	39
2.3. Nhận thức của cán bộ quản lý về vai trò của hoạt động Đội TNTP Hồ Chí Minh và việc giáo dục kỹ năng tư duy phản biện cho học sinh THCS thông qua hoạt động Đội TNTP Hồ Chí Minh	46
2.4. Thực trạng tổ chức hoạt động giáo dục kỹ năng tư duy phản biện của các trường THCS ở huyện Lục Ngạn, tỉnh Bắc Giang.....	49
2.4.1. Thực trạng việc tổ chức xây dựng kế hoạch hoạt động kỹ giáo dục năng tư duy phản biện của Ban giám hiệu, Đoàn TN, Đội TNTP	49
2.4.2. Sự phối hợp các lực lượng giáo dục tham gia tổ chức hoạt động giáo dục kỹ năng tư duy phản biện.....	51
2.4.3. Thực trạng về việc sử dụng các điều kiện CSVN, trang thiết bị, kinh phí cho hoạt động giáo dục kỹ năng tư duy phản biện của BGH.....	52
2.4.4. Thực trạng về công tác kiểm tra đánh giá hoạt động giáo dục kỹ năng tư duy phản biện	54
2.5. Đánh giá chung về thực trạng.....	55
Tiểu kết chương 2	58
Chương 3. MỘT SỐ BIỆN PHÁP QUẢN LÝ GIÁO DỤC KỸ NĂNG TƯ DUY PHẢN BIỆN THÔNG QUA HOẠT ĐỘNG ĐỘI CHO HỌC SINH TRUNG HỌC CƠ SỞ Ở HUYỆN LỤC NGẠN, TỈNH BẮC GIANG.....	60
3.1. Một số nguyên tắc xây dựng biện pháp.....	60

3.1.1. Biện pháp phải đảm bảo tính mục tiêu giáo dục THCS và yêu cầu giáo dục kỹ năng tư duy phản biện đối với HS THCS.....	60
3.1.2. Biện pháp tổ chức giáo dục phải đồng bộ và phát huy các nhân tố của hoạt động tổ chức giáo dục kỹ năng tư duy phản biện	61
3.1.3. Biện pháp tổ chức giáo dục phải đảm bảo phát huy được tính tích cực của HS và ưu thế của hoạt động Đội TNTP Hồ Chí Minh ở trường THCS	62
3.1.4. Biện pháp phải có tính khả thi.....	62
3.2. Một số biện pháp tổ chức giáo dục kỹ năng tư duy phản biện thông qua hoạt động Đội TNTP Hồ Chí Minh cho học sinh THCS ở huyện Lục Ngạn, tỉnh Bắc Giang.....	63
3.2.1. Nâng cao nhận thức về tầm quan trọng của giáo dục kỹ năng tư duy phản biện cho mọi lực lượng có trách nhiệm trong và ngoài nhà trường	63
3.2.2. Bồi dưỡng đội ngũ giáo viên chủ nhiệm làm tốt vai trò cố vấn và định hướng cho học sinh thực hiện chương trình hoạt động giáo dục kỹ năng tư duy phản biện	68
3.2.3. Tổ chức xây dựng, thực hiện kế hoạch hoạt động với nội dung và hình thức rõ ràng, phù hợp với từng đối tượng	73
3.2.4. Sử dụng các nguồn lực phục vụ giáo dục kỹ năng tư duy phản biện trong và ngoài nhà trường	76
3.2.5. Xây dựng tiêu chí kiểm tra đánh giá hiệu quả, thi đua khen thưởng hoạt động giáo dục kỹ năng tư duy phản biện thông qua hoạt động Đội TNTP Hồ Chí Minh.....	80
3.2.6. Đổi mới công tác thi đua khen thưởng hoạt động giáo dục kỹ năng tư duy phản biện thông qua hoạt động Đội TNTP Hồ Chí Minh.....	82
3.2.7. Tăng cường cơ sở vật chất và các điều kiện để thực hiện hoạt động giáo dục kỹ năng tư duy phản biện.....	83
3.3. Khảo sát tính khả thi và sự cần thiết của các biện pháp đề xuất	85
3.3.1. Mục đích thăm dò	85

3.3.2. Đối tượng thăm dò.....	85
3.3.3. Nội dung thăm dò	86
3.3.4. Phương pháp thăm dò.....	86
3.3.5. Kết quả thăm dò.....	86
Tiểu kết chương 3	89
KẾT LUẬN VÀ KHUYẾN NGHỊ	90
1. Kết luận.....	90
2. Khuyến nghị.....	91
TÀI LIỆU THAM KHẢO.....	93
PHỤ LỤC	

DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT

CB GV	: Cán bộ giáo viên
CBQL	: Cán bộ quản lý
CSVC	: Cơ sở vật chất
GD&ĐT	: Giáo dục và Đào tạo
GVCN	: Giáo viên chủ nhiệm
HS	: Học sinh
NXB	: Nhà xuất bản
PHHS	: Phụ huynh học sinh
PPDH	: Phương pháp dạy học
QL	: Quản lý
TĐKT	: Thi đua khen thưởng
THCS	: Trung học cơ sở
THPT	: Trung học phổ thông
TNTP HCM	: TNTP Hồ Chí Minh
TPT	: Tổng phụ trách
UBND	: Ủy ban nhân dân
UNESCO	: Tổ chức Giáo dục, Khoa học và Văn hóa Liên hợp quốc
UNICEF	: Quỹ Nhi đồng Liên hợp quốc
WHO	: Tổ chức Y tế Thế giới
XHH	: Xã hội hóa